

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กลุ่มงานอนุรักษ์โบราณสถาน กรมศิลปากร. พระราชวังพญาไท. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, มปป.
กวีย์ ตาซาร์ด, บาทหลวง, สันต์ ท. โกมลบุตร, แปล. จดหมายเหตุการเดินทางครั้งที่ 2
ของบาทหลวงตาซาร์ด ค.ศ. 1687-1688 (พ.ศ. 2220-2221). กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2519.
กองบรรณาธิการ Arch & Idea. “Jean Christophe Marchal กับแนวคิดในการปรับปรุง
เกาะรัตนโกสินทร์,” *Arch & Idea*. ปีที่ 1, ฉบับที่ 8 (มี.ค.- เม.ย. 2542), หน้า 72-75.
กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์. นานาสาระประวัติศาสตร์จากเอกสารต่างประเทศ.
พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2544.
กาญจนา แก้วเทพ. “นานาความหมายของคำว่า “วัฒนธรรม,” ศิลปวัฒนธรรม. ปีที่ 8 ฉบับที่ 3
(ม.ค. 2530), หน้า 16-18.
กาญจนา แก้วเทพ และพิศรา แซ่ก้วย, บรรณาธิการ. เพศวิถี วันวาน วันนี้ และวันพรุ่ง ที่จะไม่
เหมือนเดิม. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2547.
ไกรฤกษ์ นานา. พระพุทธเจ้าหลวงในโลกตะวันตก. กรุงเทพฯ: มติชน, 2546.
กฤษ เพิ่มทันจิตต์. ผลกระทบจากเศรษฐกิจและการเมืองภายนอกที่มีผลต่อสถานะและปัญหาของ
การพัฒนาในประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง นโยบายการพัฒนาประเทศ:
แนวทางการศึกษาวิจัย, กรุงเทพ, สถาบันไทยคดีศึกษา, 2527.
เคลาส์ เวงค์ และเคลาส์ โรสเซ็นแบร์ก. เยอรมันมองไทย. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, 2520.
จอห์น ครอฟอร์ด, ไพโรจน์ เกษแม่นกิจ แปล. เอกสารของครอฟอร์ด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
การศาสนา, 2515.
โจแอน แชนกินส์ และโจแอน เครค. กรุงสยามในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในสายตา
ชาวตะวันตก. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2518.
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, อุษยา ประวัติศาสตร์และการเมือง. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำรา
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2542.
ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. 2475 การปฏิวัติสยาม. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: มูลนิธิตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์, 2543.
เซอร์ จอห์น เบาริง, นันทนา ดันติเวสส, แปล. บันทึกประจำวันของเซอร์ จอห์น เบาริง,
จาก The Kingdom and People of Siam Vol.2, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2532.
ดวงเพ็ญ พันธุ์หงษ์, แปล. ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศฝรั่งเศสกับ
กรุงสยาม. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2516.

- คำรัสคำรง,หม่อมเจ้า, แแปล. จดหมายเหตุฟอร์บัง. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นเทวะวงสวโรทัย วันที่ 7 เมษายน 2486, กรุงเทพฯ: บริษัทโสภณพิพัฒนาการ, 2468.
- แถมสุข นุ่มนนท์.เมืองไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดวงกมล, 2521.
- เทาเชนด์ แฮริส,นันทนา วรเนติวงศ์, แแปล. บันทึกประจำวันของเทาเชนด์ แฮริส. จาก The Complete Journal of Townsend Harris, First American Consul and Minister to Japan, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2532.
- ชนารักษ์, กรม. วัฒนาการเงินตราไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทดาวฤกษ์ จำกัด, 2545.
- นันทนา ดันดิเวสส, แแปล. ทางไมตรีกับฝรั่งในสมัยรัชกาลที่ 4. กรุงเทพฯ: ศรีธรรมสาร, 2502.
- _____ . 470 ปี แห่งมิตรสัมพันธ์ระหว่างไทยและโปรตุเกส. พระนคร: โรงพิมพ์หัตถศิลป์, 2488.
- นิง ทองโสภิต, แแปล. แผ่นดินพระจอมเกล้า. กรุงเทพฯ: ทองโสภิต, 2520.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. การเมืองไทยสมัยพระนารายณ์. เอกสารประกอบคำบรรยายที่สถาบันไทยคดีศึกษา, ม.ป.ท, 24 มกราคม 2523.
- บุปผาภ สุวรรณมาศ.การสร้างบ้านแปงเมืองสมัยรัตนโกสินทร์ กรุงเทพฯ: โครงสร้างเมืองทางด้านประโยชน์ใช้สอย ๒๓๒๕-๒๕๒๕. เอกสารเพื่อประกอบการสัมมนา สองทศวรรษรัตนโกสินทร์: ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย, กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- ประทุมรัตน์ วงศ์คนตรี, แแปล. สยามและคณะมิชชันนารีฝรั่งเศส. จาก Siam et les Missionnaires Français, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2542.
- ปรีชา คุวินทร์พันธุ์. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา นคร. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และ คริส เบเคอร์. เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 2, เชียงใหม่: ตรีวิณ, 2542, หน้า 436
- พนรัตน์, สมเด็จพระ.พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับสมเด็จพระพนรัตน์. กรุงเทพฯ: คลังวิทยา, 2414.
- พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. ชุมนุมพระบรมราชธิบายและประชุมพระราชนิพนธ์ภาคปถิมกะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2505.

ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394-2494 เล่ม 1. พิมพ์
เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพพลโท หม่อมเจ้า ชิดชนก กฤดากร วันที่ 26
ธันวาคม 2541, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพฯ (1984), 2541.

ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2404-2411 เล่ม 2.
พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพพลโท หม่อมเจ้า ชิดชนก กฤดากร วันที่ 26
ธันวาคม 2541, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพฯ (1984), 2541.

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร. ไกลบ้าน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์, 2545.

ไกลบ้าน เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์, 2545.

ไกลบ้าน เล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์, 2545.

พีญศรี คุ้ม. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย (สยาม) กับประเทศฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษที่ 19
ตามเอกสารกระทรวงการต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: เฉลิมนิมิต, 2539.

เพียงททัย วาสนบุญมา, แปล. บันทึกเรื่องมิสซังแห่งกรุงสยาม. จาก Memoire sur la Mission
de Siam, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2524.

แพรวพรรณ ทองตัน, แปลและเรียบเรียง. บันทึกสัมพันธ์ภาพระหว่างประเทศไทยกับนานา
ประเทศ. จาก Documents relating to the Relationship between Siam and Foreign
Countries Vol.15, กรุงเทพฯ: เอคิสันเพรสโปรดักส์, 2542.

ไพโรจน์ เกษแม่นกิจ, แปล. บันทึกเรื่องสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศใน
ศตวรรษที่ 17. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2512.

ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. เอกสารสัมมนา 300 ปี
ความสัมพันธ์ไทย-ฝรั่งเศส. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา, บรรณาธิการ. "รวมบทสัมภาษณ์ว่าด้วยเรื่องเศรษฐกิจ การเมืองและ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ," October. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท ครีเอชัน, 2545.

"ระเบียบโลก ระบบการศึกษา และอนาคตประเทศไทย,"
October. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท ครีเอชัน, 2547.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2529, หน้า 150.

ยอร์ช ฮอว์ค เฟลด์ส. ดร. เรโนลด์ เฮาส์ หมอฝรั่งสามรัชกาล. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ:
สุริยบรรณ, 2525.

ร. แลงกาดี, รวบรวม. กฎหมายตราสามดวง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505.

ลาตูแบร์. สันต์ ท. โกมลบุตร, แปล. จดหมายเหตุลาตูแบร์ ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า, 2510, หน้า 14.

วิชัย เสวะมาตย์. การเลิกทาสในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2509.

วริยา ศิวะวิริยานนท์ และทวิวัฒน์ ปุณทริกวิวัฒน์. บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของคนไทย ในทศวรรษของชาวตะวันตก สมัยอยุธยา- พ.ศ. 2475. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สันสนีย์ วีระศิลป์ชัย. ย่านการค้าตะวันตก “แห่งแรก” ของกรุงเทพฯ ตามแพรง แพรงภูธร แพรงนรา แพรงสรรพศาสตร์. กรุงเทพฯ: มติชน, 2547.

ศิลปากร, กรม. จดหมายเหตุการอนุรักษ์กรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: สหประชาพานิชย์, 2525.

ศิลปากร, กรม, ศิวะสิทธิ์ ภู่งเพชร, แปลและเรียบเรียง. บันทึกสัมพันธภาพระหว่างประเทศสยามกับ นานาประเทศ เล่มที่ 7 (ค.ศ. 1854-1855) จาก Documents relating to the Relationship between Siam and Foreign Countries Vol.7, กรุงเทพฯ: เอ็ดดิสันเพรส โปรคักส์, 2541.

ศิลปากร, กรม, หลวงจินดาสนิทกิจ, แปล. ประชุมพงศาวดารภาคที่ 81 จดหมายเหตุเรื่อง การจลาจลเมื่อปลายแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงาน พระราชทานเพลิงศพ ม.ร.ว. ทองเถา ทองแถม ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2510.

ศิลปากร, กรม. ย้อนอดีตกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2534.

ศิลปากร, กรม, รวบรวม. รวมเรื่องแปลหนังสือและเอกสารทางประวัติศาสตร์ชุดที่ 3. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2538.

ศิลปากร, กรม, CD Rom ประชุมพงศาวดารภาคที่ 1-82 ฉบับพิมพ์ครั้งแรก (พ.ศ. 2475-2537).

ศุกกรัตน์ ชาราศักดิ์, แปล. มองสยาม. จาก “Peeps at Many Lands: Siam” โดย Ernest Yong, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2535.

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร มหาวิทยาลัยศิลปากร. สรุปลการสัมมนาเรื่อง วัฒนธรรมเมือง: ว่าด้วยชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงในกรุงเทพฯและปริมณฑล. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2537.

สงวน อึ้งคง. สัมพันธไมตรีระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อักษรบริการ, 2504.

- สมศรี เอี่ยมธรรม, แปล. บันทึกสัมพันธภาพระหว่างประเทศสยามกับนานาประเทศ เล่มที่ 33-35 (ค.ศ. 1871-1872). จาก Document relating to The Relationship between Siam and Foreign Countries Vol. 33-35, กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2539.
- สยามรุกรานูร์กัน, พระ (M.A. de Gré'Han). อมตานิเวศมัตต, แปล. ราชอาณาจักรสยาม. จาก Le Royaume de Siam, กรุงเทพฯ: ดันฉบับ, 2543.
- สังฆราชปาลเลอกัวซ์, สันต์ ท. โกมลบุตร, แปล. เล่าเรื่องเมืองไทย. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า, 2506, สิริลักษณ์ แก้วคงยศ. ชุมชนแออัด: ตะกอนบางกอก. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ, 2533.
- สุกัญญา สดบรรทัด, หมอบรัดเลย์กับการหนังสือพิมพ์แห่งกรุงสยาม. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: มติชน, 2547.
- สุวิทย์ พิภขาว. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับฝรั่งเศส ร.ศ. 12-126. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519.
- อ. สนิทวงศ์, แปล. แอนนากับพระเจ้ากรุงสยาม. จาก Anna and The King of siam ของ มาการีต แกลนดอน, พระนคร: แพร์พิทยา, 2508.
- อคิน รพีพัฒน์. ชุมชนแออัด: องค์ความรู้กับความเป็นจริง. กรุงเทพฯ: บริษัท เคสดีไทย, 2542.
- อเนก นาวิกมูล. ฝรั่งเศสเขียนไทย. กรุงเทพฯ: แสงแดด, 2538.
- _____ . หลิงชาวสยาม. กรุงเทพฯ: แสงดาว, 2542.
- อรรถจักร สัตยานุรักษ์. การเปลี่ยนแปลงโลกทัศน์ของชนชั้นผู้นำไทยตั้งแต่รัชกาลที่ 4- พ.ศ.2475. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538, หน้า 36
- อรุณ อมาตยกุล, แปล. ประชุมพงศาวดารภาคที่ 36 เรื่องจดหมายเหตุของคณะบาทหลวงฝรั่งเศส ซึ่งเข้ามาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ตอนแผ่นดินพระเพทราชา ภาคที่ 3. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ร.อ. พิพัฒน์ พิพัฒนสรการ ฅ ฅาปนสถาน กองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร, ม.ป.ท, 2510.
- แอนดรูว์ บิ๊กส์. เมืองไทยในสายตาของผม (อีกแล้ว). พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ: ดับเบิลเดย์พริ้นติ้ง, 2542.
- _____ . เมืองไทยในสายตาของผม (รอบสุดท้าย). พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ: ดับเบิลเดย์พริ้นติ้ง, 2543.
- _____ . เมืองไทยในสายตาของผม (กินชีพ). พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: ดับเบิลเดย์พริ้นติ้ง, 2545.
- เฮนรี เบอร์นี, สาวิตรี สุวรรณสถิตย์ แปล, เอกสารของเฮนรี เบอร์นี เล่ม 1. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2514.

เฮนรี เบอร์นี่, สาวิตรี สุวรรณสถิตย์ แปล, เอกสารของเฮนรี เบอร์นี่ เล่ม 2 ตอน 1. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, 2518.

ภาษาต่างประเทศ

- A. Batson, Benjamin. **The End of the Absolute Monarchy in Siam.** England: Oxford University Press, 1984.
- A. Stowe, Judith. **Siam becomes Thai.** Hong Kong: C. Hurst & Co. Ltd, 1991.
- Askew, Mark. **Interpreting Bangkok: The Urban Question in Thai Studies.** Bangkok: Chulalongkorn University Press, 1994.
- Askew, Mark. **Bangkok: Place, Practice and Representation.** London: Florence Production Ltd, 2002.
- Bell, Barry. **Bangkok: Angelic allusion.** London; Reaktion Book Ltd., 2003.
- Buls, Charles. **Siamese Sketches.** Translated from "Croquis Siamois" by Walter E.J Tips, Bangkok: White Lotus, 1994.
- C. Laberge, Marie. **En Thaïlande.** Québec, Canada: Guy Saint-Jean Editeur Inc., 1980.
- Centre for European Studies, Chulalongkorn University. **King Chulalong-korn's Visit to Europe: Reflections on Significance and Impact.** Bangkok: Craftman Press, 2000.
- Dhiravat na Pombejara. **Siamese Court life in The Seventeenth Century as depicted in European sources.** Bangkok: Chulalongkorn University Printing House, 2001.
- Fabre, Sunanta. **Le Siam dans l'opinion Française de 1815-1868.** Bangkok : .S.N., 1999.
- Fournereau, Lucien. **Bangkok in 1892.** Translated from "Le Siam ancien" by Walter E.J Tips, Bangkok: White Lotus, 1994.
- Franco, Guido. "Sabai, Sabai au le Bonheur d' être Thai" *Autrement Thaïlande, Les larmes de Bouddha.* Série Monde H.S.N° 43, février 1990.
- Gabaude, Louis. **La Thaïland des débuts de son histoire jusqu'au XVe siècle.** Bangkok: Department of Fine Art, 1995.
- Gèrald Busquet et Servane Pascard. **Le Grand guide de Bangkok.** Paris: Gallimard, 1990.
- Jottrand, Emile. **In Siam.** Bangkok: White Lotus, 1996.
- Kirkup, James. **City of the World: Bangkok.** London: Pheonix House, 1968.
- Lloyd, Ian and William Warren. **Bangkok.** Bangkok: Times Edition, 1986.
- Mission Etrangère de Paris. **Le Bulletin de Mission Etrangère de Paris. A.D. 1776-1955.**

O. Frankfurter. "King Mongkut," **Journal of Siam Society**. Vol.92, Bangkok: Amarin Printing and Publishing Company Limited, 2004.

Perry Landon, Kenneth. **Siam in Transition: A Brief Survey of Cultural Trends in the Five Years since the Revolution of 1932**. USA, Greenwood Press Inc, 1968.

Piprell, Collin. **Bangkok old hand**. Bangkok: The Post Publishing Co., Ltd., 1993.

Redmont, Mont. **Wondering into Thai Culture**. Bangkok; Redmondian Insight Enterprise Co., Ltd., 1998.

Sterstein, Larry. **Portrait of Bangkok**. Bangkok: Allied Printer Limited, 1982.

The committee for the publication of historical documents office of the prime minister.

Foreign record of the Bangkok period up to A.D. 1932. Bangkok: Aksornsamai, 1982.

Van Beek, Steve. **Bangkok Then and Now**. Bangkok: AB Publication, 1999.

Waugh, Alec. **Bangkok: Story of a city**. Bangkok: Orientation Ltd., 1990.

Website:

<http://www.artasia.com>

<http://www.e-thailand.net>

<http://www.france-diplomatie.com>

<http://www.lonelyplanet.com>

<http://www.mcdonalds.co.th>

<http://www.mepasie.org>

<http://www.nelypearl.multimania.com>

<http://www.pizza.co.th>